

GRAĐANI SU SUDIONICI U RJEŠAVANJU PROBLEMA MOBILNOSTI NA LOKALNOJ RAZINI

Susrete je organizirao ODRAZ u suradnji s gradskim četvrtima i mjesnim odborima, Volonterskim centrom Zagreb, Centrom za edukaciju i savjetovanje Sunce i Centrom za filozofiju medija CFM.

Dvjestotinjak građana Zagreba sudjelovalo je u razgovorima o mobilnosti u kvartu koji su u okviru projekta CIVITAS ELAN održani u devet zagrebačkih mjesnih odbora u razdoblju od svibnja do listopada 2011.

Građani najbolje poznaju uvjete prometa i kretanja u svom susjedstvu, njihova upozorenja na probleme i prijedlozi poboljšanja zavrjeđuju pozornost i odgovor.

U nastavku su navedena mišljenja, stavovi i prijedlozi koje su građani iznijeli na susretima „kretanje mojim kvartom“.

Dijalog s građanima o mobilnosti u mjesnoj samoupravi

SVRHA

U okviru projekta CIVITAS ELAN udruga ODRAZ - Održivi razvoj zajednice bila je zadužena za provedbu sveobuhvatnog dijaloga o mobilnosti. Cilj te aktivnosti bio je osigurati sudjelovanje opće i stručne javnosti u odlučivanju, razviti povjerenje između građana i vlasti te uključiti građane u procese planiranja i pronalaženje konkretnih rješenja. U tom širokom okviru različitih akcija planiran je i niz susreta s građanima u mjesnim odborima duž Savske ceste, demonstracijskog koridora projekta CIVITAS ELAN. Susreti su imali za svrhu potaknuti građane na promišljanje i predlaganje poboljšanja prometnih uvjeta u njihovom neposrednom okruženju te, općenito, ohrabriti ih na komuniciranje i suradnju s gradskim vlastima u rješavanju pitanja bitnih za njihovu svakodnevicu.

TIJEK AKTIVNOSTI

U suradnji s Centrom za kulturu Trešnjevka organiziran je u svibnju 2010. uvodni sastanak s predstavnicima gradskih četvrti Trešnjevka-jug i Trešnjevka-sjever te vijećnicima pripadnih mjesnih odbora. Svrha susreta bila je dogovoriti način organiziranja sastanaka po mjesnim odborima, a posebno način sazivanja građana.

Poblži dogovori o pojedinim susretima postignuti su u komunikaciji s predstavnicima gradskih četvrti i mjesnih odbora. Prvi susret s građanima ostvaren je u svibnju 2011. na području MO Knežija. Uz podršku vodstva GČ Trešnjevka-jug i u suradnji s Volonterskim centrom Zagreb pristupilo se informiranju i pozivanju građana dostavom obavijesti predstavnicima suvlasnika većih stambenih zgrada, dijeljenjem letaka i postavom plakata.

Na sastanku građana mjesnih odbora Savski kuti i Veslačko naselje istaknuto je pitanje sigurnosti djece u prometu.

Na susretu u mjesnim odborima Folnegovićevo naselje i Oton Župančić bilo je dosta pitanja za Dijanu Šunjić iz I. Postaje prometne policije PU Zagrebačke

Od svibnja do listopada 2011. godine organizirano je pet susreta s građanima kojima je bilo obuhvaćeno devet mjesnih odbora u tri gradske četvrti. Ukupno je sudjelovalo oko 200 sudionika – građana, predstavnika mjesne samouprave, projektnih partnera, predstavnika Skupštine GZ, zainteresiranih institucija, područnih policijskih uprava, lokalnih udruga i dr. Kad su to prostorni uvjeti dozvolili, u suradnji s Centrom za edukaciju i savjetovanje "Sunce" bilo je organizirano čuvanje i igra s djecom čiji su roditelji sudjelovali na sastanku. Centar za filozofiju medija i medijska istraživanja izradio je filmski zapis susreta.

Građanima je dana prilika da prokomentiraju uvjete kretanja svojim kvartom. Ukazali su na konkretne probleme u svom susjedstvu, poput gustog prometa koji teče stambenim ulicama ugrožavajući mir i sigurnost, nedostatka pješačkih i biciklističkih staza, nedovoljno sigurnih uvjeta kretanja djece na putu do škole i vrtića, nedostatka parkirnih mjesta i sl. neadekvatnih prostora mjesnih odbora i dr.

Susreti s građanima po mjesnim odborima pokazali su i nisko razvijenu praksu pozivanja građana na sastanke i informiranja o događajima u njihovom okruženju. Građani nisu upoznati s mehanizmima i procedurama djelovanja lokalne samouprave, nerijetko ne poznaju ni svoje predstavnike u mjesnoj samoupravi, ne znaju gdje se nalazi prostori i ne posjećuju sjedište svog mjesnog odbora. Razlog tome su dobrim dijelom neprimjereni uvjeti u kojima djeluje većina mjesnih odbora, ograničene ili slabo korištene prostorne i komunikacijske mogućnosti. Razlog je i niska razina uvjerenja građana da bi mogli utjecanja na donošenje odluka, pa čak i onih koje se tiču njihovog susjedstva.

Završno događanje bio je okrugli stol Građani o mobilnosti u kvartu održan 3. travnja 2012. Panelisti su bili Milena Marega, ravnateljica slovenskog REC-a, koja je predstavila iskustva iz drugih CIVITAS ELAN gradova te Gojko Bežovan, predsjednik CERANEO-a, koji je govorio o razlozima zbog kojih sudjelovanje građana treba poticati.

Što građani zamjećuju, komentiraju i predlažu; kako ojačati dijalog na razini mjesne samouprave te kako uključiti građane u poboljšanje životnih uvjeta u njihovom susjedstvu bile su teme o kojima se vodila rasprava. Razgovori s građanima doprinose boljoj informiranosti ljudi i uspješnijem sudjelovanju javnosti u donošenju odluka. Rezultati toga su, kako se moglo čuti na tribini, kvalitetnija rješenja i odluke, podrška implementaciji od strane javnosti te zadovoljstvo građana i osjećaj pripadnosti svom gradu.

UMJESTO ZAKLJUČKA

Građani koji su se uključili u susrete bili su zadovoljni što im je pružena mogućnost druženja, upoznavanja predstavnika mjesnih odbora, razmjene mišljenja te zajedničke rasprave o pitanjima iz svog okruženja. Iznijeli su kvalitetne, razumne i argumentirane prijedloge o tome što bi trebalo poboljšati u njihovom okruženju.

- ☑ Već su i ovi prvi susreti doprinijeli nekim konkretnim rješenjima. Potaknuti raspravom o prometu u MO Veslačko naselje, predstavnici Vijeća roditelja OŠ Cvjetno naselje zajedno s ravnateljicom organizirali su sastanak u školi o sigurnosti djece u prometu, na kojem su s predstavnicima Sektora za promet gradskog ureda grada Zagreba, policijske uprave Trnje i predsjednicima vijeća mjesnih odbora dogovorili stručni uviđaj prometne situacije u naselju.
- ☑ Susret s građanima mjesnog odbora Vrbik rezultirao je ponovnim upućivanjem zahtjeva Gradu Zagrebu za dodjelu adekvatnog prostora za rad mjesnog odbora, uključujući uvjete za sastanke s građanima.
- ☑ Mjesni odbori Folnegovićevo naselje i Oton Župančić pružaju primjer dobre komunikacije s građanima. Postoji praksa sazivanja skupova građana radi razmatranja i dogovora o rješavanju problema u naselju. U kvartu postoje oglasne ploče putem kojih se građanima redovito pružaju bitne informacije.

Susreti s građanima pokazali su da ne postoji kvalitetna komunikacija između predstavnika lokalnih vlasti i građana. Nedostaje zajedničkih sastanaka na kojima bi građani mogli postavljati pitanja, ukazivati na probleme i utjecati na poboljšanje kvalitete života u svojem okruženju. Pokazalo se da postoji potreba za jačanjem komunikacije između građana, mjesne samouprave, ureda Grada Zagreba i drugih odgovarajućih gradskih službi.

MO Knežija, 24. svibnja 2011.

- ✓ Ulica Braće Cvijića (uz Zagrebačku banku) - obostrano parkirani automobili otežavaju kretanje i povećavaju opasnost od nezgoda
- ✓ Budvanska ulica - stanovnici su ograničeni u kretanju; nedostaje pješački prijelaz
- ✓ Ugao T. Ujevića i Horvaćanske ceste – parkirani automobili uvelike otežavaju promet vozilima
- ✓ Na uglu Selske c. i Horvaćanske c. pristupne stepenice su u ruševnom stanju i zahtijevaju popravak
- ✓ Dječjem vrtiću M. Gubec (kod Zagrebačke av.) prilaz je otežan pogotovo po kiši kada dostava hrane mora prolaziti kroz igralište, jer nema drugog puta
- ✓ Ulica Nova cesta (kod Savske c.), je u dosta lošem stanju, pogotovo u kišnim uvjetima, jer se skuplja velika količina vode ispod nadvožnjaka i na okolnom području
- ✓ Tramvajsko stajalište Selska - Horvaćanska je devastirano
- ✓ Nedostatak biciklističkih staza u kvartu i oko kvarta

MO Veslačko naselje i MO Savski kuti, 20. rujna 2011.

- ✓ Tranzitni promet Veslačkom ulicom i Prisavljem, posebno u udarnim satima odlaska na posao i povratka s posla, velik je problem; jednom je na zahtjev stanara Veslačka ulica bila zatvorena za promet u jednom smjeru, ali je to trajalo svega 14 dana i bez obavijesti je cijela situacija vraćena na staro.
- ✓ predstavnici Vijeća roditelja OŠ "Cvjetno naselje" ukazuju na smanjenu sigurnost djece u prometu oko škole; predlažu dodatno osigurati pješački prijelaz, postavu ležećih policajaca, dužu zelenu fazu pješačkog semafora...
- ✓ Uz vrtić "Cvjetno" automobili parkiraju na pločniku i time ugrožavaju sigurnost djece i roditelja; prijedlog: povećati broj stupića
- ✓ Problemi s prekomjernom bukom: od željezničkog prometa, pogotovo noću, te od cestovnog prometa Slavskom avenijom; prijedlog: postava bukobrana.

MO Cvjetnica, MO Vrbik i MO Miramare, 29. rujna 2011.

- ✓ Gusti tranzitni promet presjeca stambeni kvart u funkciji prolaska s jednog na drugi kraj grada: To je glavni problem Vrbika koji uzrokuje otežano kretanje, nepovoljan ekološki utjecaj i pogoršanu kvalitetu života stanovnika.
- ✓ Nedostaju slobodna parkirna mjesta, jer poslovne zgrade nisu osigurale dovoljno parkirnih mjesta svojim zaposlenicima. Otkako je prije nekoliko godina uveden sustav naplate parkiranja, stanari plaćaju parking, a mjesta im nisu osigurana
- ✓ Humboltova ulica: pogrešno izveden nagib uzrokuje zimi, u uvjetima smrzavanja, uzrokuje klizanje automobila jednog na drugi
- ✓ Građani traže spajanje Ulice Ivana Lucića na Slavonsku i Prisavlje, kako bi se poboljšala protočnost prometa.

MO Martinovka, 04. listopada 2011.

- ✓ Stanovnik Bednjanske ulice ukazuje na problem Plitvičke ulice: najprometnija ulica s lošim uvjetima za odvijanje prometa (nema nogostupa, parkirani auti uz cestu ometaju odvijanje prometa). Problem potencira blizina Fakulteta elektrotehnike i računarstva, studenti uzrokuju velike gužve. Stanar predlaže probijanje Plitvičke ulice do Runjaninove.
- ✓ Stanovnica Zelinske ul.: Vozači automobila velikom brzinom prolaze kroz naselje izbjegavajući semafore na Vukovarskoj i Miramarskoj te ugrožavaju pješake i normalno kretanje kvartom. Bilo je više incidenata, povreda djece na putu do škole i dr. Stanovnici su već tražili bolju regulaciju prometa, postavu ležećih policajaca i sl.
- ✓ Unska ulica u blizini Fakulteta elektrotehnike i računarstva zakrčena je parkiranim automobilima studenata.
- ✓ Stanari plaćaju parking i ogorčeni su na došljake koji se parkiraju ispod grmlja, na nogostupima i sl. kako bi izbjegli plaćanje parkinga. Traže kažnjavanje takvih slučajeva i veći angažman komunalnih redara.
- ✓ Problem je poslovna zona u Vukovarskoj ulici - velik broj ljudi i visoka gustoća prometa
- ✓ Miramarska br. 13 i br. 15 - premaleni prostor oko zgrada onemogućava pristup vatrogasnih vozila
- ✓ Nepostojanje biciklističkih staza u naselju

Jozo Radoš, predsjednik Odbora za mjesnu samoupravu Skupštine Grada Zagreba sudjelovao je na susretu u Mjesnom odboru Martinovka

MO Folnegovićevo naselje i MO Oton Župančić, 24. listopada 2011.

- ✓ Folnegovićevo naselje je "otok" u koji se slijeva ogroman promet (pritisak prometa s Radničke, Žitnjaka, iz Centra male privrede,...)
- ✓ Problem s prometom u kvartu silno je povećan nakon izgradnje džamije i naselja Borovje (Ulica grada Chicaga i izlaz na Držićevu)
- ✓ Problem slobodnog odvijanja prometa uz dječji vrtić u Sachsovoj ulici: nema slobodnog parkinga za roditelje ni djelatnike vrtića, prilaz je katastrofalan, zaposlenici obližnje Coca-Cole parkiraju po cijelom kvartu i stvaraju prometnu gužvu.
- ✓ Stanari zgrada u Ulici Otona Župančića imaju problema s bukom iz Slavonske avenije
- ✓ Na području MO Oton Župančić loša je kvaliteta rekonstrukcije novih prometnica; zadržava se voda i čini ih neprohodnima
- ✓ Stanari predlažu: ograničenje kretanje autobusa i kamiona kroz kvart (postoje alternativni putevi) i postavljanje uspornika na pravcu istok - zapad, zbog velikih brzina vozila
- ✓ Starija građanka tuži se na preveliku brzinu automobila - ne stigne prijeći cestu
- ✓ Opći je problem povećanje broja osobnih vozila u kvartu
- ✓ Građanka s poteškoćama vida ima problema s kretanjem kroz kvart zbog velikog broja nepropisno parkiranih vozila, dijelom i na pločnicima; primorana je kretati se cestom što je opasno.

MO Knežija, 24. svibnja 2011.

- ✓ Susreti s građanima na razini mjesnog odbora nisu uobičajeni
- ✓ Prilikom uređenja Poljane D. Kalea građani nisu bili obaviješteni o radovima, tj. općenito građani su vrlo rijetko obaviješteni o bilo kakvim tekućim ili planiranim radovima u njihovom kvartu

MO Veslačko naselje i MO Savski kuti, 20. rujna 2011.

- ✓ Građani ne znaju kome se treba obratiti s određenim zahtjevom

MO Cvjetnica MO Vrbik i MO Miramare, 29. rujna 2011.

- ✓ Građani traže postojanje sandučića za prikupljanje zahtjeva, primjedbi, prijedloga
- ✓ Građani smatraju da treba ojačati građansku inicijativu (ojačati glas građana, zainteresirati medije)

MO Martinovka, 04. listopada 2011.

- ✓ Stanovnici zahtijevaju pametnije /odgovornije raspolaganje novcem na razini MO (primjer: prigovor na previsok trošak od 20.000 kn za preinaku 3 stepenice u prolaz za invalide)

MO Folnegovićevo naselje i MO Oton Župančić, 24. listopada 2011.

- ✓ Dobra komunikacija između građana i vijeća MO, te GČ
- ✓ Problem se javlja u komunikaciji s Gradom - izvršnom vlasti i Skupštinom - građani ne dobivaju povratne informacije na svoje upite, zahtjeve i sl.
- ✓ Sazivaju se susreti / skupovi građana radi rješavanja određenih problema
- ✓ MO brine za informiranje građana o tekućim događajima kroz info-punktove (ploče) po kvartu. MO je otvoren za građane dva puta tjedno.

Zajednički komentari

- ✓ Nepoznavanje predstavnika u GČ i MO, nepoznavanje imena i sjedišta MO-a
- ✓ Susreti s građanima su rijetki
- ✓ Građani nisu dovoljno informirani o malim komunalnim akcijama (procedure, rokovi, rezultati)
- ✓ Građani su nedovoljno upoznati s načinom podnošenja zahtjeva, opisa problema ili postavljanja pitanja (komunikacija odozdo prema gore, nadležnosti, hijerarhija i sl.)

3.

UVJETI U KOJIMA DJELUJU MJESNI ODBORI

MO Knežija, 24. svibnja 2011.

- ✓ Prikladan i dovoljno velik prostor za okupljanje građana, ne koristi se za dijalog s građanima

MO Veslačko naselje i MO Savski kuti, 20. rujna 2011.

MO Cvjetnica MO Vrbik i MO Miramare, 29. rujna 2011.

- ✓ Zajednički prostor više mjesnih odbora nije primjeren za sastanke s građanima

MO Folnegovićevo naselje i MO Oton Župančić, 24. listopada 2011.

- ✓ Građani su zadovoljni prostorom, koji se i koristi u svrhu njihova okupljanja

Mjesni odbori Cvjetnica, Vrbik i Miramare koriste zajednički prostor za sastanke

Kad su to prostorni uvjeti omogućavali, uz sastanak s građanima organizirano je bavljenje djecom u susjednoj prostoriji pod vodstvom Centra za edukaciju i savjetovanje Sunce

- ☑ Komunikacijska oprema mjesnih odbora uključenih u ovu aktivnost na niskoj je razini; ograničena je samo na telefon.
- ☑ Raspored korištenja prostora MO ne uključuje zajedničke susrete s građanima; podaci o dežurstvu članova vijeća i uredovnom vremenu zaposlenika MO omogućuju individualne susrete s građanima.
- ☑ Zanimljive i bitne informacije, poput realizacije i plana malih komunalnih akcija, lako se pronalaze na web-stranici Grada Zagreba, ali ne i na oglasnim mjestima u mjesnim odborima.

O projektu CIVITAS ELAN

Projekt CIVITAS ELAN ima za cilj potaknuti poboljšanja u gradskom prometu primjenom **inovativnih, održivih i energetske učinkovitih prometnih rješenja** te time pridonijeti boljoj kvaliteti života građana. Provodi se **od 15. rujna 2008. do 14. rujna 2012.** u pet europskih gradova: **Ljubljana** / Slovenija, **Zagreb** / Hrvatska, **Gent** / Belgija, / **Porto**, Portugal i **Brno** / Češka. Zagrebački dio projekta koordinira Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada. (www.civitaszagreb.hr)

Koordinator projekta

Grad Zagreb
Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

Ostali partneri

Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica ZET

Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Čistoća

ODRAZ-Održivi razvoj zajednice

Fakultet prometnih znanosti

Udruga Bicikl

HŽ INFRASTRUKTURA

HŽ Infrastruktura